

...ατοπική δερματίτιδα

Απαντά ο **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΑΜΩΤΗΣ**, Δερματολόγος, διδάκτορας Δερματολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

1 Τι είναι η ατοπική δερματίτιδα;

Είναι μία από τις συνηθέστερες φλεγμονώδεις δερματικές παθήσεις, που προσβάλλει ιδιαίτερα βρέφη και παιδιά με γενετική προδιάθεση.

2 Τι σημαίνει γενετική προδιάθεση;

Σημαίνει ότι κάποιος από τους γονείς έχει αλλεργική δερματίτιδα, αλλεργική ρινίτιδα, αλλεργική επιπεφυκίτιδα ή βρογχικό άσθμα. Οι παθήσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται σε μια ομάδα παθήσεων του ανοσοβιολογικού μηχανισμού, η οποία λέγεται ατοπία.

3 Πόσο συχνά εμφανίζεται η ατοπική δερματίτιδα;

Πάνω από το 10% των παιδιών πάσχουν από ατοπική δερματίτιδα, ποσοστό που αυξάνει συνεχώς τα τελευταία χρόνια. Η αύξηση της συχνότητας οφείλεται στον μεγάλο αριθμό νέων, εισπνεόμενων κυρίως, αλλεργιογόνων.

4 Πώς εμφανίζεται η βρεφική ατοπική δερματίτιδα;

Η βρεφική ατοπική δερματίτιδα (βρεφικό έκζεμα) αρχίζει στην ηλικία των 3-6 μηνών, με ερυθρότητα και μικρές φυσαλίδες στις παρειές του προσώπου, χωρίς να προσβάλλονται οι περιοχές γύρω από το στόμα.

5 Ποια είναι τα συμπτώματα της ατοπικής δερματίτιδας της παιδικής ηλικίας;

Υπάρχουν κνησμός, ερυθρότητα, ξηροδερμία, καθώς επίσης και λειχήνοποιημένες βλάβες, κυρίως στις καμπυλικές επιφάνειες χεριών και ποδιών. Πολλές φορές μπορεί να εμφανισθεί μια χαρακτηριστική δερματική πτύχωση κάτω από τις οφθαλμικές κόγχες.

6 Πόσο διαρκεί η ατοπική δερματίτιδα της παιδικής ηλικίας;

Υστερα από μια διαδρομή εξάρσεων και υφέσεων, συνήθως υποχωρεί μέχρι την ηλικία των 3-4 χρόνων, ενώ μερικές φορές μπορεί να διαρκέσει μέχρι την ηλικία των 8-10 χρόνων και πολύ πιο σπάνια, ακόμα και μετά την εφηβεία.

7 Πού οφείλεται η ξηροδερμία που υπάρχει στην ατοπική δερματίτιδα;

Η ξηρότητα του δέρματος οφείλεται σε διαταραχή της λειτουργίας του φράγματος της επιδερμίδας, με αποτέλεσμα την απώλεια νερού. Η υπερδιαπερατότητα του «φράγματος» της επιδερμίδας αφήνει να διεισδύουν τα αντιγόνα που διεγείρουν το ανοσοποιητικό σύστημα. Έτσι, δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος. Η διαπερατότητα της επιδερμίδας διεγείρει την αλλεργία, ενώ η φλεγμονή προκαλεί βλάβες στο «φράγμα».

8 Ποιοι παράγοντες μπορεί να προκαλέσουν έξαρση της ατοπικής δερματίτιδας;

Είναι το στρες, η έντονη εφίδρωση και οι μολύνσεις του δέρματος. Το στρες, καθώς επίσης και η άσχημη ψυχολογική κατάσταση μπορεί να επιδεινώσουν την ατοπική δερματίτιδα, αλλά και η ίδια η ατοπική δερματίτιδα μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα ζωής των ασθενών και των οικογενειών τους.

9 Ποια είναι η θεραπεία της ατοπικής δερματίτιδας;

Μέχρι πρόσφατα στις μεσαίου και πιο έντονου βαθμού ατοπικές δερματίτιδες χρησιμοποιούσαμε τοπικά κρέμες κορτιζόνης. Τελευταία όμως οι κρέμες που έφεραν επανάσταση στη θεραπευτική αντιμετώπιση αυτών των παθήσεων είναι αυτές που περιέχουν τοπικούς ανοσοτροποποιητές. Οι κρέμες αυτές δρουν εκλεκτικά στα κύτταρα του δέρματος που συμμετέχουν στη φλεγμονή και έχουν πολύ καλά θεραπευτικά αποτελέσματα, χωρίς να έχουν τις ανεπιθύμητες δράσεις της κορτιζόνης.

10 Εκτός από τις φαρμακευτικές κρέμες, ποιες είναι οι γενικές οδηγίες στα ατοπικά παιδιά;

Οι ασθενείς θα πρέπει να αποφεύγουν ορισμένες τροφές, ορισμένα είδη ρούχων (μάλλινα και συνθετικά) και θα πρέπει να διατηρούν το δέρμα μαλακό, με ειδικές κρέμες που θα συστήσει ο γιατρός. Συνήθως οι κρέμες αυτές περιέχουν εκχύλισμα βρώμης ή άλλες ουσίες που διατηρούν όσο καλύτερα γίνεται την ακεραιότητα του «φράγματος» της επιδερμίδας. Συνιστάται επίσης το καθημερινό μπάνιο σε χλιαρό νερό, με την προσθήκη λαδιού μπάνιου.